Outokummun kaupungin varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet
119/02.05.06/2026

Khall 19.10.2026 § 137

Selostus

Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin kohdan 6 mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Outokummun kaupungin hallintosäännön 59 §:n mukaan valtuusto päättää kaupungin varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.2.2021 § 4 Outokummun kaupungin sijoitusstrategian. Strategia laadittiin Outokummun Energia Oy:n osakkeiden enemmistön myynnistä syksyllä 2020 kertyneen sijoitusvarallisuuden hoitamiseksi ja se koskee ainoastaan sijoitustoimintaa. Aiemmat kaupungin sijoitustoiminnan perusteet olivat vuodelta 2002. Kaupungilta on kuitenkin puuttunut valtuuston hyväksymä, kuntalain nykyisen sanamuodon mukainen kokonaisasiakirja, joka kattaa sijoitusten lisäksi myös varallisuuden hoidon ja rahoitustoiminnan sisältäen antolainauksen, takaukset ja konsernin rahoituksen ohjauksen. Takausprovisioista valtuusto on päättänyt erikseen 30.10.2023 § 72.

Sijoitustoiminnan perusteet ja tavoitteet säilyvät nyt hyväksyttävänä olevassa asiakirjassa lähes ennallaan ja ne ovat luvussa 3. Päätavoite on sijoitetun pääoman reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen vähintään 2 %:n pitkän aikavälin reaalituoton verran kulujen jälkeen. Lisäksi tavoitteena on tasainen ja ennustettava tulovirta. Neutraaliallokaatiota ja vaihteluvälejä muutetaan kuitenkin seuraavasti:

Omaisuusluokka	2021 neutraalipaino	Uusi neutraalipaino
Korkosijoitukset	40 % (20–100 %)	35 % (20–100 %)
Osakesijoitukset	40 % (0–50 %)	50 % (0–60 %)
Vaihtoehtoiset	20 % (0–30 %)	15 % (0–20 %)

Osakepainon nosto lisää salkun pitkän aikavälin tuotto-odotusta mutta myös riskiä ja vuosittaista arvonvaihtelua. Vaihtoehtoisten sijoitusten pienempi osuus vähentää vaikeasti realisoitavien sijoitusten määrää ja parantaa siten hieman salkun likviditeettiä.

Lisäksi on tehty muutamia muita muutoksia ja tarkennuksia sijoitustoiminnan periaatteisiin. Vaihtoehtoiset sijoitukset tehdään pääsääntöisesti rahastojen kautta sekä hedge- ja vipurahastot, lyhyeksimyynti ja lainarahalla sijoittaminen kielletään. Strukturoidut sijoitukset edellyttävät kaupunginhallituksen erillistä päätöstä. Varallisuus jaetaan vähintään kahdelle varainhoitajalle. Kaupunki on lähtökohtaisesti ei-ammattimainen asiakas, ja ammattimaiseksi asiakkaaksi luokittelua voidaan pyytää vain kaupunginhallituksen päätöksellä. Vastuullisuusperiaatteita on täsmennetty.

Raportointia toteutetaan edelleen neljännesvuosittain osavuosikatsauksessa. Asiakirjaan on lisäksi koottu kaupungin rahastot käyttötarkoituksineen.

Rahastojen säännöt päivitetään sekä synkronoidaan hyväksyttyjen periaatteiden kanssa ja tuodaan erikseen valtuuston hyväksyttäviksi.

Rahoitustoiminta lisättiin kuntalakiin vuonna 2021 kuntien talouden riskienhallinnan tehostamiseksi ja sen perusteet on nyt lisätty uuteen lukuun 2. Valtuuston on otettava kantaa siihen, millaista rahoitusta kaupunki voi käyttää, mitä rahoitus- ja johdannaisinstrumentteja voidaan hyödyntää ja millaisia riskejä voidaan hyväksyä. Kuntalain 14 §:n kohdan 9 mukaan valtuusto päättää myös takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta. Kuntalain 129 § asettaa sanalliset rajat kunnan myöntämälle lainalle, takaukselle ja muulle vakuudelle.

Lainarahoitusta käytetään ensisijaisesti pitkävaikutteisten investointien rahoittamiseen ja lainanotto sijoitussalkkuun tai kassaylijäämän kasvattamiseen on kielletty. Lainasalkun neutraalipaino on 50 % kiinteäkorkoista (suojattua) ja 50 % vaihtuvakorkoista lainaa. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaustarkoituksessa ja vastapuolelta edellytetään vähintään BBB- -tason luottoluokitusta.

Kaikki ottolainaus on euromääräistä. Kaupunki ei panttaa omaisuuttaan lainojensa vakuudeksi. Jälleenrahoitusriskiä rajataan siten, että seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyy enintään 20 % lainakannasta ja lainasalkun keskimääräinen jäljellä oleva laina-aika on vähintään viisi vuotta. Merkittävät rahoitustarpeet kilpailutetaan ja pitkäaikaisista lainoista pyydetään vähintään kolme tarjousta. Asiakirjaan on koottu rahoitukseen liittyvä toimivallanjako hallintosäännön mukaisesti sekä tytäryhteisöjen konsernitiliä ja konserniohjausta koskevat periaatteet.

Antolainaus, toimialasijoitukset ja takaukset ovat luvuissa 2.8–2.9. Toimialasijoitukset erotetaan varsinaisesta sijoitustoiminnasta eikä niihin sovelleta suoraan tätä asiakirjaa. Antolainojen korko on markkinaehtoinen. Konserniyhteisöjen lainoissa se on vähintään kaupungin oma rahoituskustannus lisättynä ohjeellisella 0,50 % riskimarginaalilla ja konsernin ulkoisissa antolainoissa ohjeellisesti 2,0 %. Ohjeellinen vakuustaso on 1,0 kertaa lainan pääoma. Taloudellisissa vaikeuksissa olevan tytäryhtiön rahoituksessa vaihtoehdot arvioidaan rinnakkain ja päätöksen pohjaksi edellytetään tervehdyttämis- tai rakennejärjestelysuunnitelma.

Takaus kattaa lähtökohtaisesti enintään 80 % lainasta EU:n valtiontukisääntöjen mukaisesti. Täysimääräinen takaus on mahdollinen perustellusta syystä, esimerkiksi rahoittajan edellyttäessä sitä. Takausprovisio on konserniyhteisöille 0,50 % ja konsernin ulkopuolisille yhteisöille 1,0–2,0 % vuodessa. Asiakirjan periaatteet korvaavat valtuuston 30.10.2023 § 72 tekemän takausprovisiopäätöksen.

Varallisuuden hoidon periaatteet koskevat kiinteistöjä ja toimitiloja, maa- ja metsäomaisuutta, osakeomistuksia ja omistajaohjausta, omaisuudesta luopumista sekä vahinkoriskien hallintaa. Tavoitteena on omistamisen selkeä yhteys kuntalain ja kaupungin strategian mukaisiin tehtäviin, omaisuuden tehokas käyttö, kiinteistöjen osalta korjausvelan hallinta ja kaikesta tarpeettomasta omaisuudesta luopuminen.

Luvun 5 sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti rajojen ylitykset ja poikkeamat raportoidaan kaupunginhallitukselle. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat periaatteiden noudattamista.

Uudet valmistellut periaatteet koskevat kaupunkia ja soveltuvin osin koko kaupunkikonsernia. Valmistelussa on käytetty mm. Kuntaliiton ohjetta Kunnan ja kuntayhtymän varallisuuden hoito, sijoitustoiminta ja niiden perusteista päättäminen (2026).

Periaatteet tulevat voimaan valtuuston hyväksymispäivänä, ja ne tarkistetaan tarvittaessa, jos lainsäädäntö, kaupungin taloudellinen asema tai rahoitusmarkkinat muuttuvat olennaisesti.

Vaikutusarviointi	Ei
Valmistelija	Kaupunkipalvelujen johtaja, kaupunginjohtaja, talouspäällikkö
Lisätietoja	Kaupunkipalvelujen johtaja Jukka Orenius, puh. 044 7559 240.
Esittelijä	Vs. kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää oheisen Outokummun kaupungin varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitussuunnitelman kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

_____